

FIȘA DISCIPLINEI

ARHEOLOGII ȘI IDEOLOGII

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Școala doctorală	Istorie, civilizație, cultură
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclul de studii	doctorat

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Arheologii și ideologii			Codul disciplinei	ICC_04
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. dr. Gelu A. Florea				
2.3. Titularul activităților de seminar	Prof. dr. Gelu A. Florea				
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5. curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					70
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					50
Tutoriat (consiliere profesională)					20
Examinări					10
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				164	
3.8. Total ore pe semestru				200	
3.9. Numărul de credite				8	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	On site/on line; prezență 50%, participarea la dezbateri
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	On site/online; prezență 50%, participarea la dezbateri

6. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe
1. Studentul doctorand demonstrează cunoștințe avansate privind abordarea științifică a domeniului
2. Doctorandul demonstrează cunoștințe avansate de istoria și teoria arheologiei
3. Doctorandul demonstrează cunoștințe avansate de redactare a unui text științific cu referințe adecvate
4. Doctorandul demonstrează cunoștințe avansate de analiză istorică și de a stabili conexiuni între faptele istorice și evoluțiile ideologice
Aptitudini
1. Studentul doctorand deține și aplică metodele de cercetare cele mai avansate, abilitatea de sinteză și evaluare, spirit critic.
2. Studentul doctorand deține și aplică abilități avansate de cercetare (documentare) și de redactare a unui text științific, scris și prezentat oral
3. Studentul doctorand demonstrează interes și capacitatea de a găsi și promova idei avansate, de aplicare a valorilor eticii cercetării științifice
Responsabilitate și autonomie
1. Doctorandul demonstrează autonomie în identificarea surselor primare și secundare, de a structura un discurs științific scris și oral
2.
3. ...

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ¹
Arheologii și ideologii: obiectivele cursului, introducere, terminologie	Prelegere, dezbateri, prezentare Pp	
Arheologia vs. Ideologii: abordări teoretice, conceptele de bază	„	
Arheologia și construirea ideologiilor naționale (sec. XVIII-XIX, XX-XXI): Franța, Germania	„	
Arheologia și cultura: descoperirile de la Pompeii și stilul Empire; Campania din Egipt și egiptomania	„	
Arheologia și reprezentarea autorității: I și al II-lea Imperiu francez	„	
Arheologia și construcția identității/ideologiei naționale românești în sec. XIX	„	
Arheologia cultural-istorică și teoriile rasiste	„	
Arheologia și nazismul	„	
Arheologia și comunismul (exemplul sovietic, exemplul românesc)	„	
Arheologia și ideologiile naționaliste contemporane. Dacismul	„	
Arheologia și ideologiile naționaliste contemporane. Exemplul Macedoniei de Nord	„	
Curenți contemporani în arheologie: procesualism/postprocesualism și ideologiile contemporane	„	

¹ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

Arheologia românească și curentele teoretice contemporane.		
Temă de rezervă		
Bibliografie selectivă:		
M. Anghelinu, <i>Evoluția gândirii teoretice în arheologia din România. Concepte și modele aplicate în preistorie</i> , Târgoviște, 2014. B. Trigger, <i>A History of Archaeological Thought</i> , Cambridge, 1996 (2008) J. Chapoutot, <i>Nazismul și antichitatea</i> , Iași, 2016. R. A. Dragoman, S. Oanță-Marghitu, <i>Arheologie și politică în România</i> , Baia Mare, 2013. M. Grancea, <i>Dacismul și avatarurile discursului istoriografic postcomunist</i> , în <i>Studia Politica. Romanian Political Science Review</i> , vol.7, 1, 2007, pp.95 sqq. N. Himmelmann, <i>Trecutul utopic</i> , București, 1984. V. Lull et. alii, <i>Ideology, Archaeology</i> , în <i>Ideologies in Archaeology</i> , (R. Bernbeck, R. McGuire eds.), Tucson, 2011. D. Saitta, <i>Marxism, Prehistory and Primitive Communism</i> , în <i>Rethinking Marxism</i> , 1, 4, Dec. 1988, pp. 145 sqq. Van Dyke, R., <i>Imagined Pasts, Imagined Memory and Ideology in Archaeology</i> , în <i>Ideologies in Archaeology</i> , R. Bernbeck, R. McGuire (eds.), Tucson, 2013.		
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
Seminar 1-4: Discutarea temelor referatelor studenților și bibliografiei aferente	Dezbateri	
Seminar 5-14: Prezentarea referatelor (cu suport vizual) studenților, pe tematica aleasă și pregătită în prealabil.	Prezentări orale/vizuale, dezbateri	
Bibliografie		
Titlurile generale ale bibliografiei cursului (v. mai sus) Bibliografie specifică fiecărui referat ales de studenți, fixată în funcție de temă		

8. Evaluare

Tip activitate	8.1 Criterii de evaluare ²	8.2 Metode de evaluare ³	8.3 Pondere din nota finală
8.4 Curs	Activitate în cursul dezbaterilor, capacitatea de a problematiza, spiritul critic	Luări de cuvânt critice, bazate pe bibliografie	35%
	Folosirea corectă a conceptelor discutate, operaționalizarea informațiilor învățate	Evaluarea referatelor finale	35%
8.5 Seminar/laborator	Prezentare coerentă, informată și critică a temei alese; folosirea unei bibliografii adecvate și relevante	Evaluarea critică a prezentărilor orale/vizuale pe parcursul semestrului	30%
8.6 Standard minim de promovare			
... Realizarea unor prezentări și, în final, a unor referate conform standardelor științifice actuale, pe teme relevante și folosirea unei bibliografii adecvate			

² Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

³ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

9. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁴

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
☐	☐		☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nici o etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Data completării:

...

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....

---

⁴ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.